

UMC Utrecht

Harde halskraag

(type SOMI jr. of Philadelphia)

De harde halskraag

Binnenkort krijgt u een harde halskraag of u hebt er zojuist een gekregen. Deze halskraag biedt bescherming en steun aan de halswervelkolom.

Foto 1: Philadelphia halskraag

U krijgt deze halskraag:

- Omdat we één of meerdere halswervels operatief vastzetten.
- Omdat we één of meerdere wervelbogen operatief verwijderen.
- Omdat we een combinatie van bovenstaande toepassen.
- Omdat we uw halswervelletsel conservatief (niet operatief) behandelen.
- Na het dragen van een Haloframe.

In deze folder kunt u meer lezen over deze halskraag.

Foto 2: Philadelphia halskraag (2 delen)

De harde halskraag plaatsen

De harde halskraag is een kant en klare voorziening van een kunststofschuim (polystyreen), versterkt met delen van een harde kunststof. De harde halskraag wordt door een orthopedisch instrumentenmaker of gipsverbandmeester bij u aangelegd. Dit duurt ongeveer vijftien minuten.

De kraag bestaat uit twee delen, een voor- en een achterschaal. Deze schalen zijn aan twee kanten met elkaar verbonden door klittenbanden.

Aan de voorkant zit de kraag goed:

- Als uw kin in de daarvoor bestemde opening ligt.
- Als de kraag afsteunt op het borstbeen.

Aan de achterkant zit de kraag goed:

- Als deze afsteunt tegen het achterhoofdsgevat.
- Als deze afsteunt tussen de schouderbladen.

Foto 3: Voor

Foto 4: Zij

Foto 5: Achter

Doel van de harde halskraag

De harde halskraag beschermt de nekwervelkolom tegen te veel bewegelijkheid (buigen, strekken, draaien en zijwaarts knikken) en te grote krachten. De stabiliteit van de harde halskraag wordt bepaald door nekwrvels en tussenwervelschijven en niet door de bandstructuren. Het soort letsel of de operatie heeft hier invloed op.

Na een operatieve behandeling dient een halskraag voor:

- Rust in het operatiegebied en bij de wond.
- Het vast blijven zitten van metaal, indien er wervels zijn vastgezet.
- Het eerder overeind en uit bed komen.
- Een geleidelijk hergebruik van de nek, na het dragen van een Haloframe.

Bij een conservatieve behandeling (niet operatief) dient een halskraag voor:

- Het tot rust komen van banden.
- Het vastgroeien van een wervelbreuk.
- Het voorkomen van (toename) beschadiging of prikkeling van het ruggenmerg en/of zenuwen.
- Het eerder overeind en uit bed komen.
- Een geleidelijk hergebruik van de nek, na het dragen van een Haloframe.

Belangrijke tips

- Wees niet bang uw nek te bewegen.
- Vraag uw behandelend specialist of en wanneer u de halskraag af mag doen.
- Geef toe aan de beperkingen die de halskraag u oplegt.
- Draag een katoenen kous onder de halskraag om irritatie van de huid en transpiratie reuk te voorkomen.
- Voorkom een stoppelbaard, dit geeft minder irritatie.

Omgaan met de harde halskraag

Een harde halskraag geeft veel irritatie en zorgt voor een beperking in je dagelijkse activiteiten, maar is wel nodig. Het moet voor u duidelijk zijn wanneer u de kraag af mag doen, dit kan per indicatie en per patiënt verschillend zijn. Dit geldt ook voor de duur van het dragen van de halskraag. Uw behandelend specialist informeert u hierover.

Omdoen van de harde halskraag

Afhankelijk van de indicatie en uw algemene gesteldheid, doet u de harde halskraag om terwijl u ligt, zit of staat. Als u mag en kunt zitten en staan, is het geen probleem om de kraag zittend en staand om te doen. Houdt uw hoofd recht. Met hulp is dit makkelijker.

Zorg ervoor dat de voorkant van de harde halskraag over de achterkant zit. Er is dan meer houvast voor het klittenband (zie foto 4).

De harde halskraag moet passend zitten. Dat wil zeggen goed aansluiten en afsteunen op het achterhoofd, de schouders, de kin en het borstbeen (zie foto 3, 4 en 5).

Een te strak zittende kraag kan leiden tot irritatie van de huid, moeilijk slikken en moeilijk praten.

Een te los zittende halskraag kan leiden tot een te grote bewegelijkheid van de nek (zie 'Doel van de halskraag').

Tip 1: Maak de halskraag aan één kant los als u deze afdoet.

Tip 2: Ga, indien mogelijk en toegestaan, voor een spiegel staan als u de kraag omdoet.

Verzorging van de huid en de harde halskraag

Het is van belang dagelijks de huid (nek, kin en achterhoofd) schoon en droog te houden en vroegtijdig drukplekken of irritatie vast te stellen.

De instructie hiervoor krijgt u van de verpleegkundige, gipsverbandmeester of een orthopedisch instrumentenmaker.

Na een operatie moet de wond dagelijks verzorgd worden. Douchen en haren wassen kan niet in alle situaties en mag pas met toestemming van uw behandelend specialist.

U wordt aangeraden een katoenen kous onder de broeierige halskraag te dragen om irritatie van de huid en transpiratie reuk te voorkomen. Dit wordt op de verpleegafdeling al gedaan. In andere gevallen kunt u op de gipskamer terecht. U kunt de harde halskraag reinigen met zeep. Na het reinigen moet de harde halskraag goed gedroogd worden met een doek.

Slapen met een harde halskraag

Het is niet altijd prettig om met een harde halskraag te slapen. De halskraag kan een ongelijke druk geven. Om deze ongelijke druk weg te nemen, kan het nodig zijn een hoofdkussen te gebruiken. Een goed kussen bepaalt uiteindelijk het comfort in bed. Dit geldt zeker als u op uw zij wilt liggen. Het kussen moet dan zó dik zijn, dat uw nek min of meer in een rechte positie blijft ten opzichte van uw romp.

Hebt u problemen of vragen?

Neem in de volgende situaties contact op met de gipskamer:

- Bij toenemende pijnklachten.
- Bij koorts.
- Toenemende roodheid van een operatiewond.
- Bij krachtsverlies in arm of been.
- Bij gevoelsverlies in arm of been.
- Bij een defecte halskraag.
- Bij het ontstaan van drukplekken.
- Bij twijfels, vragen of op- en aanmerkingen.

U kunt de gipskamer op werkdagen tussen 08.15 -16.45 uur telefonisch bereiken via telefoonnummer 088 75 580 23.

In acute situaties kunt u buiten kantooruren contact opnemen met de Spoedeisende Hulp via telefoonnummer 088 75 666 65.

Ontbreekt er informatie of is iets onjuist of onduidelijk beschreven?

Dan horen wij dat graag. Geef uw opmerkingen over de tekst door via patientenvoorlichting@umcutrecht.nl

Medische vragen over uw behandeling stelt u aan de afdeling.

Divisie heelkundige specialismen

Afdeling gipskamer

UMC Utrecht, Heidelberglaan 100, Postbus 85500, 3508 GA Utrecht

T. 088 75 555 55

www.umcutrecht.nl

© 2019, UMC Utrecht

Bezoekadres:
Heidelberglaan 100
3584 CX UTRECHT

Postadres:
Postbus 85500
3508 GA UTRECHT

www.umcutrecht.nl
T. +31 (0)88 75 555 55